

La tribuna

L'obsessió del dèficit públic

Hauríem de foragitar la planificació d'obres a cop d'electoralisme

JAUME

Bartumeu

El debat de totalitat del pressupost pel 2013 que es va mantenir dijous passat va tornar a posar en evidència la veritable obsessió dels neoliberals andorrans pel dèficit públic i l'endeutament de l'Estat. En això Andorra tampoc és molt diferent de la resta de països occidentals.

La crisi oberta l'any 2007 en l'economia americana i europea és, clarament, una crisi del model liberal.

Tots sabem que també a Andorra i durant molts anys les famílies van ser gairebé empeses a endeutar-se. Aquell endeutament va ajudar al creixement econòmic durant força temps. Fins que aquell endeutament privat va explotar als Estats Units d'Amèrica.

Mentre tant, l'endeutament públic va seguir enfilant-se i, en iniciar-se la crisi, si no hi hagués hagut aquell endeutament públic, les economies s'haurien literalment esfondrat.

La veritable obsessió del govern de DA, de la CEA, de l'EFA i, també, del president de la Cambra de Comerç que només fan que parlar, per queixar-se'n, del forat de l'endeutament de l'Estat és un producte del discurs liberal segons el qual «el públic» és improductiu i és una càrrega pel «privat».

Obliden, ben conscientment, que l'Estat produeix també riquesa, els serveis públics fan augmentar el producte interior brut.

El que és més important en matèria de deute públic és el que paga l'Estat cada any pel servei del deute, és a dir, els interessos.

Aquesta hauria de ser mesura de l'endeutament i, també, la mesura de la voluntat d'uns –el govern socialdemòcrata del 2009 al 2011– i altres –el govern actual– a l'hora de negociar amb la banca uns interessos ajustats. I ja vam veure que una

ÀLEX LARA

de les primeres actuacions del govern d'Antoni Martí fou plegar-se a la voluntat de la banca d'augmentar els interessos dels crèdits concedits a l'Estat.

Augmenten els interessos i imposen un programa d'austeritat sense precedents en la despesa social. (-41,3% en les pensions a adults discapacitats, -13,5% en pensions de solidaritat)

L'anàlisi keyneisana, que els liberals rebutgen no cal dir-ho, és clara i plenament aplicable a la nostra situació: en cas d'estancament o recessió, hi ha desocupació però també una degradació dels comptes públics, tant perquè les despeses augmenten, ni que sigui per les prestacions de desocupació, com, sobre tot, perquè hi ha una caiguda dels

El que és més important en matèria de deute públic és el que paga l'Estat cada any pel servei del deute, és a dir, els interessos

ingressos fiscals, que depenen del creixement de l'economia.

La crisi ha estat la justificació de DA per retallar dràsticament la inversió pública tant aquest any 2012 com en el pressupost pel 2013.

Andorra sembla el país del pèndul sota els governs liberals i de DA. Ens fan passar del l'aplaudiment exagerat al qüestionament irracional. És el que s'ha esdevingut pel que fa a les inversions en infraestructures.

L'any 2011 ja es va reduir la inversió en un -40,9%

Aquest 2012 la inversió ha estat sota mínims i pel 2013 ens voldrien fer creure que s'augmentaria en un 30% la inversió quan, al capdavall, la gran majoria d'aquest pretès augment es destina a finalitzar obres en curs i no pas a nova inversió pública.

Els socialdemòcrates vam ser els primers, d'ençà l'any 2001, en dir que les coses no es feien bé en matèria de despesa pública. Però en l'àmbit de la política liberal-conservadora dels darrers dotze anys n'hi ha uns quants que semblen engan-

xats al cercle viciós que **Joan Subirats**, catedràtic de Ciència Política de la Universitat Autònoma de Barcelona, defineix com «el triangle tot-xo-plusvàlues-favors», és a dir, negoci immobiliari ràpid que generava plusvàlues...»

EFFECTIVAMENT a Andorra ho hem viscut en primera línia veient com les plusvàlues generen també ingressos, pel Govern i pels Comuns que permetien incrementar l'activitat inversora d'ambdues administracions i així alimentar el que el professor **Subirats** defineix com «...l'intercanvi i transvasament de favors entre poders públics i interessos financers i empresarials».

I és ben evident que avui aquells fluxos ja no circulen tan fàcilment i augmenten els símptomes d'abstinença i desesperació.

Tornant a citar **Subirats**, «la desintoxicació no és fàcil, però sí imprescindible i no afecta només als responsables polítics o als interessos financers, sinó també als ciutadans mal acostumats».

Els socialdemòcrates defensem que cal racionalitzar la despesa pública fins a l'últim euro. I des del Govern ho vam començar a fer malgrat tots els pals a les rodes que ens van posar els que avui governen.

També cal revisar les prioritats inversores posant al capdavant l'atenció a les necessitats socials.

I hauríem de foragitar per sempre la planificació d'obres a cop d'electoralisme. Però això no s'oposa pas a que Andorra mantingui nivells raonables d'inversió en infraestructures.

Però el pressupost pel 2013 que ha preparat el govern de DA no va en aquesta positiva direcció sinó que, pel contrari, perjudicarà, perquè no les ajuda, les empreses i no aturarà l'augment preocupant de la desocupació.

Aquest pressupost no és coherent amb l'objectiu ciutadà de fer tot el possible per superar la crisi, reactivar l'economia i crear llocs de treball. ≡

President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata